

til at gaae med Loven og mig; men jeg vil dog tillade mig at opløse den ærede Minister om, at Maaden, hvorpaa noget Saadant skal kunne skee, er, at de to Vedkommende faae Lov til efterhaanden selv at afgjøre, hvor og naar de ville slutte sig sammen. Dersom man vilde komme og sige: I skulle være Mand og Kone, selv om I ikke kunne lide hinanden, troer jeg virkelig aldrig, det vil skee, eller at Egtteskabet vil blive lykkeligt. Nu vil den ærede Minister have, at naar Parterne staae og skjæve til hinanden, saa skulle de sætte en mild Mine op; han vil bringe Harmoni tilvæde ved at sige til dem: I skulle virke sammen, men det synes jeg er en meget forkeert Vej at gaae, og hvorpaa man allermeest vil virke imod sin egen Hensigt. Den ærede Minister mener, at han i Skoleraadene har et Exempel, som taler for hans Mening. For det Første skal jeg gjøre opmærksom paa, at Skolesagerne jo tidligere have staaet saaledes, at de have havt samme overordnede Myndighed, Biskoppen og Kultusministeren; men navnlig have ogsaa Skoledirectionerne været de samme for Kjøbstad og for Land. Dernæst skal jeg gjøre opmærksom paa, at den ærede Minister gik ud fra den Erfaring, han har erhvervet ved de Møder, som han har havt med Skoleraadene; dersom den ærede Minister ogsaa selv skulde overvære samtlige de Amtsraads møder, hvor de Amtsraad, der her ere foreslaaede, skulle virke, saa vilde jeg troe, at Endeel af Faren derved vilde fjernes. I Skoleraadene har den ærede Ministers Nærværelse ganske vist virket særdeles mildnende; den overordentlig venlige, forekommende Maade, hvorpaa han ved at behandle Alle, som han har at forhandle med, har upaatvivlelig virket mildnende paa begge Sider og havt til Følge, at der oftere er kommet Samstemning og Harmoni i Skoleraadenes Forhandlinger, saalænge han var tilstede, men saa Meget er ogsaa

vist, at en saadan Harmoni ikke i alle Tilfælde har fundet Sted i Skoleraadene. Den ærede Minister kan vistnok ikke være ganske ubekendt med, at i flere Spørgsmaal, som Skoleraadene have havt at afgjøre, have Stemmerne deelt sig saaledes, at de, der vare valgte af de høiere Betsatte fra Landet, og de Kjøbstaddeputerede have stemt paa en Maade, og de, der vare valgte af de mindre Betsatte fra Landet, paa en anden. Det viser dog, at det ogsaa med Hensyn til Skoleraadene forholder sig anderledes, end den ærede Minister sagde, at der nemlig ingen Forskjel skulde være mellem de større og mindre Betsatte. Regjeringen er kommen ind paa den meget uheldige Vej at indhente Erklæringer fra Amtsraadene over mangfoldige Sager, der aldeles ikke ere Communesager, over forskjellige Lovforslag, der Boret have med Communerne at gjøre; det er en uheldig Vej, men derved vil den ærede Minister vistnok mere end ved noget Andet have lagt Mærke til, at man har deelt sig efter de forskellige Classer, hvoraf Amtsraadene ere blevne valgte. Det er mig bekendt, at der ved flere saadanne Erklæringer har fundet en ligesvemt Deling efter Classer Sted, og det er jo saa naturligt, thi der kan mange Gange ved saadanne Sager gribes ind i de Interessers, som ere forskellige; vi have jo f. Ex. oftere seet i Amtsraadene, at der kan opstaae Strid ved Vedtagelsen af Kjørselsregulativer, idet det er i de større Besidderes Interesse, at Kjørselsregulativerne faae temmelig store Spring, mens det er i de mindre Besidderes Interesse, at de forbeles i mindre Spring. Saaledes er der mangfoldige Sager, hvor Amtsraadets Medlemmer dele sig; naar de høiere Betsatte, hvilket ofte skeer, klage over at være for høit ansatte efter Formue og Næring i Communerne, og det er Amtsraadet, der skal afgjøre disse Sager, vil man ligeledes meget ofte finde en saadan Deling.